

Toelichting bij subsidieaanvraag Buurtcoöperatie OHG 2021

‘Corona onderstreept belang van buurtgebonden sociale basis’

2020 is in veel opzichten een uitzonderlijk jaar. Daar is natuurlijk maar één oorzaak voor aan te geven: corona. Voor Buurtcoöperatie OHG - de Eester betekende dat er vanaf half maart een abrupte streep kon worden gezet door nagenoeg alle activiteiten. De Eester sloot zijn deuren, werkgroepen kwamen op een laag pitje te staan, alle voorbereidingen en afspraken voor de viering van het vijfjarig bestaan werden geschrapt. Een beweeglijke en open organisatie als de Buurtcoöperatie die gebaseerd is op het idee van een platform dat bewoners van het Oostelijk Havengebied (OHG) met elkaar verbindt, is eigenlijk in al zijn vezels het tegenovergestelde van *social distancing*. De Buurtcoöperatie bestaat er immers uit om die afstand te verminderen, om bewoners die elkaar niet echt kennen bijeen te brengen, plannen te laten maken en in beweging te brengen. Dat is iets dat zich voortdurend ontwikkelt, en dat anders dan in het onderwijs of in institutionele organisaties zich niet zo maar laat vervangen door vormen van beeldbellen. Online bijeenkomsten zijn een goede werkvorm om afspraken te maken, werk te verdelen, planningen te maken, maar een minder adequate vorm om elkaar te leren kennen, op zoek te gaan naar gemeenschappelijkheid en collectief enthousiasme. Daarvoor moet je elkaar in levende lijve kunnen zien en elkaars nieren kunnen proeven.

Dat kon dus niet meer, vanaf half maart. Dat betekende dat een aantal initiatieven, zoals die zijn voortgekomen uit de Toekomstagenda 2025 en de BuurtTop van april 2019 zijn gestagneerd. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Historische Kring OHG, de groep bewoners die de geschiedenis van het havengebied weer tot leven wil brengen. De groep was nog in ontwikkeling, een kleine werkgroep kon door gaan, maar de meeste betrokken deelnemers kwamen in een pauzestand te staan, waarvan gehoopt mag worden dat ze in normale omstandigheden weer de energie kunnen opbrengen om weer in beweging te komen. Zo zijn meerdere bewonersinitiatieven vertraagd, hoewel sommige, zoals de werkgroepen die zich met de vergroening en wonen bezig hielden, na verloop van maanden de draad toch weer wisten op te pakken.

Toename solidariteit

Corona leerde de Buurtcoöperatie nog iets anders. Iets heel wezenlijks. Een verschijnsel overigens dat in heel wat buurten en wijken in het land zichtbaar werd. Vanaf het moment dat duidelijk werd dat corona vooral voor medisch-kwetsbare en oudere mensen een groot risico vormde, ontstonden

Doelstelling: De Buurtcoöperatie-de Eester is een bewonersinitiatief dat zich richt op sociale vraagstukken in relatie tot sociaal ondernemerschap. De hoofddoelstellingen zijn: *het bevorderen van betrokkenheid tussen buurtbewoners en het ontwikkelen en in stand houden van een systeem van burenhulp.*

Visie: *De Buurtcoöperatie legt verbinding tussen bewoners en buurten van het Oostelijk Havengebied en bevordert daarmee samenhang en betrokkenheid. We nemen als bewoners en als buurt zelf de regie over wat wij belangrijk vinden voor onze woon- en leefomgeving. We stimuleren en faciliteren initiatieven en activiteiten die het prettig en duurzaam wonen bevorderen.*

er spontane initiatieven om mensen te helpen, met het doen van boodschappen of door andere klusjes ter hand te nemen. Op heel veel plaatsen was het aanbod aanmerkelijk groter dan de vraag. Meer in zijn algemeen leverde corona op veel plaatsen als collectieve ervaring op dat mensen de betekenis van hun buurt en hun directe leefomgeving min of meer herontdekten. Mensen werden door de lockdown teruggeworpen op hun buurt. De wijde wereld was even verboden terrein, mensen werkten thuis, maakten vaker praatjes met hun burens, bewogen bewuster door hun wijk en beseften daardoor ook beter dan ooit het belang ervan. Hoe meer je op je eigen omgeving bent aangewezen, hoe belangrijker die wordt en hoe meer betekenis en belang mensen er aan gaan hechten.

Dat gold ook voor het Oostelijk Havengebied, waar zich in korte tijd bijna honderd mensen bij de BuurtBel melden met het aanbod om iets voor anderen te kunnen betekenen. Daarmee hebben we een aantal mensen kunnen ondersteunen, wat geweldig was. Maar een groot aantal van de aanmeldingen hebben een plek gevonden in de database van de BuurtBel zonder dat ze nu direct gekoppeld konden worden aan een hulpvraag. Maar daarmee is het sociale kapitaal waar we in de toekomst verder mee kunnen wel aanmerkelijk uitgebreid. Nu, na de zomer, merken we dat de ondersteuningsvragen toenemen. Van bewoners die graag hulp willen bij bijvoorbeeld een ziekenhuisbezoek, omdat het openbaar vervoer ingewikkeld is en in deze coronatijd niet zonder risico's. Maar ook , hulp bij het organiseren van de zorg of gezelschap. Ook krijgen we in toenemende mate vragen via de huisarts, thuiszorg of maatschappelijk werk.

Dat brengt ons op de belangrijkste les die wij uit de totaal onvoorziene coronacrisis hebben getrokken en die nauw aansluit bij wat wij ook als toelichting bij de subsidieaanvraag voor 2020 noteerden: dat betrokkenheid van bewoners voor elkaar, maar ook bij de publieke zaak, niet moet gaan zweven en zwerven, maar in een wijk een sociale basisinfrastructuur nodig heeft, die een vruchtbare voedingsbodem biedt om die betrokkenheid ook vorm te geven en continuïteit te bieden. Die sociale infrastructuur is in het OHG de afgelopen vijf jaar tot ontwikkeling gebracht door Buurtcoöperatie OHG / de Eester, die daarmee een door bewoners gedragen niet-professionele invulling geeft aan wat in de gemeentelijke beleidsnota's als de sociale basis wordt aangeduid.

Sociale basis versterken

De gemeente Amsterdam streeft er in haar subsidiebeleid naar om vooral die initiatieven te honoreren die de sociale basis versterken. Daarmee beoogt de gemeente een fundament te leggen waarop samenredzaamheid en zelfredzaamheid betekenisvolle begrippen worden. Er is, zo lezen wij het beleid, een behoefte om een vruchtbare voedingsbodem te creëren waar sociaal-maatschappelijke ondersteuning in de vorm van de nieuwe buurtteams effectiever hun werk kunnen doen en kunnen voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op dure voorzieningen. Dat lukt alleen, zo leren de ervaringen met de transformatie van het sociaal domein overal in het land, als die individuele ondersteuning zich kan inbedden in een rijke sociale infrastructuur van onderlinge verbondenheid en saamhorigheid.

Die ambitie lezen we terug in het stimuleren van de sociale basis, die moet zorgen dat Amsterdammers 'zich inzetten voor elkaar, hun buurt of omgeving als er hulp en ondersteuning nodig is' om zo een bijdrage te leveren aan 'een kansrijke en gezonde omgeving voor alle Amsterdammers'. Onze ervaring in het OHG, en de coronacrisis heeft dat nog eens nadrukkelijk onderstreept, is dat mensen als dat nodig al heel veel voor elkaar doen, voor hun directe burens en voor hun familieleden. Ze willen vaak ook meer doen, in zeker opzicht ook voor mensen in de buurt die ze minder goed kennen, maar ze hebben daarvoor geen vertrouwd kanaal ter beschikking. Aanmelden bij een stedelijke instantie (zoals een vrijwilligerscentrale) is voor mensen met een volle agenda vaak een te

grote stap. Precies in dat schemergebied van ‘wel willen, maar niet doen’ functioneert in het Oostelijk Havengebied de Eester BuurtBel. Als een bemiddelingsplatform waarin vraag en aanbod op het sociale vlak aan elkaar gekoppeld kan worden. De BuurtBel geeft handen en voeten aan wat wij als de kerntaak van de Buurtcoöperatie zien: het verbinden van mensen om op enigerlei wijze wat voor elkaar te kunnen betekenen.

Het BuurtBel-netwerk groeit met het jaar, maar het OHG-potentieel is nog veel groter dan nu nog werd aangeboord, ook in die overtuiging heeft corona ons gesterkt. Juist als het gaat om het versterken van de sociale basis is het zaak om de ontwikkeling van de BuurtBel met kracht voort te zetten en daarvoor ook steeds nauwere vormen van samenwerking met formele zorgleveranciers tot stand te brengen en aan te sluiten bij de ontwikkeling in de stad in de richting van Buurteams. Intensievere samenwerking met bestaande zorgnetwerken en in de wijk opererende zorgprofessionals is daarom een belangrijke prioriteit voor 2021. We zien onszelf als een onmisbare schakel mbt het (nog op te richten) Buurtteam. Deelname aan het Buurtteam lijkt ons niet meer dan vanzelfsprekend. In de periode oktober 2020 t/m maart 2021 organiseert de Buurtcoöperatie vanuit de Alliantie Wijkzorg samen met Civic en ZGAO casuïstiekbesprekingen waaraan de huisartsen deelnemen en als het even kan ook de betrokken bewoner/cliënt. We streven hiermee naar een vraaggericht netwerk met een nadrukkelijke samenwerking tussen de informeel en formeel, waarbij de vraag van de bewoner centraal staat.

Sociale infrastructuur

Dit vereist, zo leert inmiddels vijf jaar ervaring, een permanente en (semi)professionele coördinatie om het platform up-to-date en in een optimale conditie te houden om adequaat bemiddelingen en netwerken tot stand te brengen. Zo'n sociale infrastructuur waarop de formele ondersteuning rust kan simpelweg niet louter een vrijwilligersaangelegenheid zijn, daarmee loopt de continuïteit een te groot risico en dreigt bij het verzaken van bemiddelingen een terugval in de betrokkenheid waarvan het weer jaren kan duren voordat deze is hersteld. Om die reden heeft de Buurtcoöperatie altijd gesteld dat het organiseren van onderlinge saamhorigheid en samenredzaamheid een semiprofessionele aanpak vergt, waarvoor een basissubsidie voor De Eester als fysieke plek en organisatie- en bemiddelingskosten onafwendbaar zijn. In de toelichting op eerdere aanvragen hebben we dat geheel als basisinfrastructuur aangeduid: wat is er ten minste nodig aan infrastructuur om de sociale basis in het OHG verder vorm te geven. Voor 2021 ziet dat schema er als volgt uit:

BASISINFRASTRUCTUUR BUURTCOÖPERATIE OHG			
TAKEN	INSTRUMENT	KOSTEN	TOTAAL / JAAR
GEBOUW	de Eester	huur en exploitatie	€ 60.400,00 Sociale Basis
VERBINDEN / KOPPELEN BEWONERS	de BuurtBel - WSP	personele inzet 2 X 20 uur per week vrijwillige inzet bewoners	€ 62.000,00 Sociale Basis
COMMUNICATIE & PR	vormgeving, tekstschrijven, website, flyers/ affiches , campagnes	materieel (drukkosten) & uren voor vormgeving webredactie, tekstschrijven	€ 10.000,00 (icm met vrijwillige inzet)

Digitaal platform, sociale kaart	BuurtBalie – Wij 1019 Eesterkrant	Gebiedonline (lidmaatschap), uren tbv beheer en ontwikkeling , redactie communicatie/PR en materiële kosten	€ 32.000,00 Sociale Basis
ADMINISTRATIE, ICT & BEHEER	administratie, boekhouding, IT, verhuur, facturering, betalingen en andere ondersteunende zaken	administratiekantoor Schouten, Civicoop en functioneel beheer, administratie/beheer Gastmensen en verhuur: vrijwillige inzet	€ 41.250,00 Sociale Basis vrijwillige inzet: ▪ verhuur en facturering ▪ roosters en overzichten maken ▪ beheer van de ruimte en overige facilitaire taken ▪ ontvangst en telefoon ▪ boodschappen gemiddeld zo'n 60 uur per week.
COORDINATIE & ONTWIKKELING	Overzicht houden, nieuwe initiatieven herkennen en stimuleren, netwerken opbouwen, overleg voeren met gemeente, ondernemers, bewoners, etc.	Ontwikkeling nw activiteiten; denk aan initiatieven die structurele activiteiten zijn geworden: EesterImps, activiteiten ouderen, Eesterfestival, OHG Loop , Eettafel.....	€ 29.000,00 Sociale Basis Fulltime inzet, waarvan nu 8-10 uur betaald en 20 uur vrijwillige inzet. Icm beheer/coördinatie Eester.
TOTAAL			€ 234.650

Zeggenschap bewoners vergroten

In 2021 zullen we – uiteraard rekening houdend met het corona-regime – de draad weer zoveel mogelijk oppakken die we vanaf april 2019 met de BuurtTop hebben ingezet. Even ter herinnering: met de ToekomstAgenda OHG2025 hebben bewoners van het OHG als het gaat om duurzaamheid, zorg, leefbaarheid, ouder worden en openbare ruimte met elkaar toekomstgerichte ambities geformuleerd, waar zij zich ook voor willen inspannen. Het idee was om daarmee een inspirerend toekomstbeeld tot stand te brengen dat voorbij de einders gaat van een jaarlijkse begroting. Dat maakt het ook mogelijk dat bewoners aan zaken gaan werken die een lange adem hebben of vragen om langdurige samenwerking met meerdere instanties. In feite is deze agenda en de concretisering daarvan een voorbeeld van een andere prioriteit van het gemeentebestuur, de ambitie om door democratische vernieuwing de burgerbetrokkenheid in Amsterdam te stimuleren. In het college-akkoord staat het als volgt:

We voelen het als onze verantwoordelijkheid om de zeggenschap van bewoners te vergroten. Niet door nieuwe stelsels op te tuigen maar door met de stad het gesprek en het debat aan te gaan over hoe dat kan en moet. Amsterdammers laten vaak en op veel plekken zien dat zij tal van zaken prima zelf kunnen regelen. Hier moet de overheid steunend en niet sturend zijn. Wij kiezen voor een stad waarin we elkaar zien als bondgenoten in plaats van concurrenten. Dat betekent vertrouwen in elkaar hebben en vertrouwen geven.

In feite hebben bewoners van het OHG met de BuurtTop en de ToekomstAgenda de door het gemeentebestuur aangeboden handschoenen opgenomen. In 2020 zijn ondanks de coronacrisis op dit punt toch belangrijke stappen gezet. Er is een Energiecommissie tot stand gekomen waarin een twintigtal betrokken en deskundige bewoners de regie van de energietransitie van het Oostelijk Havengebied ter hand willen nemen. Daarnaast is een werkgroep van bewoners begonnen met het uitwerken van de plannen over de vergroening van het gebied en een bankjesplan in kader van age friendly. Mede dankzij de toegekende gelden van Oost Begroot in 2020 hebben deze en andere initiatieven het afgelopen jaar stappen voorwaarts kunnen maken, die in 2021 verder gecontinueerd zullen moeten worden. Zie de bijlage Activiteiten in kader Oost Begroot 2020.

Doorontwikkeling en continuïteit

Niet alles is echter nieuw. Een aantal activiteiten is blijvend en betreft de doorontwikkeling van de organisatie. Hoe groter het activiteitenpakket en het aantal mensen dat binnen de organisatie actief is, hoe meer eisen er worden gesteld aan de administratie en verantwoording, de

ToekomstAgenda BuurtTop 2025

1. OHG wil vooroplopen in de energietransitie, energiecommissie neemt de regie.
2. OHG zet in op 20.000 extra zonnepanelen in 2025, waarbij publieke gebouwen een substantieel aandeel leveren.
3. Gemeente en bewoners gaan werken aan een Masterplan Groen OHG
4. OHG maakt ruimte voor de economie en kringloopvoorzieningen
5. Er moet een nieuwe stedenbouwkundige visie ontwikkeld worden voor de centrale OHG-as-Van Eesterenlaan, plein-Brazilië, Verbindingsdam, Azartplein
6. OHG wil in snel tempo een *age friendly* wijk worden.
7. OHG-bewoners hebben, zeker met het oog op de vergrijzing, dringend behoefte aan een eenduidig georganiseerde, herkenbare en toegankelijke zorg, waarin formele en informele zorg elkaar kunnen versterken en waarin samenwerking de boventoon voert.
8. Winkelcentrum Brazilië en de omgeving moet zich veel explicieter ontwikkelen tot het sociaal, cultureel en commercieel hart van de wijk.
9. OHG-bewoners willen zeggenschap (*right to challenge*) over de bestemming op lange termijn van publieke gebouwen als het voormalig schoolgebouw Het Gouden Ei en het voormalig stadsdeelkantoor.
10. Het OHG wil een toegankelijke en diverse wijk zijn en vraagt verhuurders, met name corporaties, om zich bij deze ambitie aan te sluiten en hun verhuur- en verkoopbeleid daarop af te stemmen. Het percentage sociale verhuur mag niet verder zakken.
11. OHG vraagt om een serieus onderzoek naar vervoer van fietsen per fietsferry vanaf het Zeeburgereiland om te voorkomen dat het OHG een doorgangsgebied wordt van (ebike) fietsers.

informatietechnologie, het beheer en het inhoud geven aan de website, et cetera. Dat brengt steeds opnieuw kosten met zich mee.

Bovendien zijn er de laatste jaren in en rondom De Eester steeds meer activiteiten opgestart die in 2021 gecontinueerd worden en zich verder zullen ontwikkelen. We refereerden al aan de BuurtBel, maar ook de wekelijkse Buurtmaaltijden, de BuurtBalie, Eester Imps, Weggeefmarkt, Reparatietafel, de dagelijkse inloop verzorgd door gastvrouwen en gastheren, de Eettafels, Zondag in de Eester, Activiteiten voor ouderen, de OHG-loop, het Eesterfestival zullen in 2021 een vervolg krijgen, met in acht name van wat er in de corona-omstandigheden mogelijk is. Wij gaan ervan uit dat in de loop van volgend jaar veel van onze traditionele activiteiten weer op de normale manier doorgang kunnen vinden.

Hieronder een overzicht van activiteiten en projecten 2021:

PROGRAMMA'S & PROJECTEN			
Omschrijving	Taken / uitvoering	coördinatie en organisatie	Kosten & financiering
1. Duurzaamheidsinitiatieven stimuleren en verder brengen	Bewoners mobiliseren, initiatieven ondersteunen, nieuwe initiatieven entameren	1,5 tot 3 dagen per week icm vrijwillige inzet + organisatiekosten	€ 35.000,00 Aanvraag Gebiedsplan 2021?
2. Energiecommissie	Warmtewerkgroep Verkennd onderzoek Uitvoering	1 a 2 dagen per week icm vrijwillige inzet	PM Aanvraag Klimaat Neutraal
3. OHG2025 – vervolg geven aan de Toekomstagenda	Proces begeleiden, vorderingen bijhouden, verslaglegging, nieuwe initiatieven, bijeenkomsten organiseren	Diverse werkgroepen. Zie bijlage Activiteiten .	€ 80.000,00 - Oost Begroot 2020 of middelen inkader Lokale Democrativering
4. Vraaggestuurd wijknetwerk samenwerking informeel en formeel. Buurtteam	In 2021 focus op samenwerking Buurtteam: ▪ Vraaggericht werken; regie bewoners ▪ Netwerk versterken met professionals ▪ Casuïstiek	Regulier de BuurtBel	
5. Project Dementie Signalering toename dementie onder buurtbewoners en toenemende vraag bij	Inventariseren behoefte aan infopunt, dagbesteding, samenwerking	0,5 dag per week	PM

BuurtBel aan ondersteuning.	met zorgprofessionals		
6. Eestermobiel, elektrisch buurtvervoer voor de kleine afstanden. Ter bevordering van de zelfredzaamheid en verbondenheid.	Coördinatie, planning en PR PR	5-15 uur per week Vrijwillige inzet onder verantwoordelijkheid vd BuurtBel	Sponsoring en Vrijwillige inzet
7. Project "eigen inkomsten genereren"	Minder afhankelijk van subsidies. Denk aan sponsors, meer leden, diensten	Projectleiding en activiteiten	DOEN Middelen 2020 loopt deels nog door in 2021
8. BuurtBalie	Ontwikkeling Buurtmarkplaats en Cultuuraanbod		PM
9. Activiteiten Ouderen	Eesterkoor, Meditatie (nieuw), Stoelyoga, Natuurtekenen (nieuw) Creatief actief, Zondag in de Eester		€ 7.200,00 Sociale Basis
10. Kinderen	Eester Imps	faciliteren en ontwikkelen , administratie, contacten scholen, docenten	(€ 21.000,00) Hierover graag overleg met afdeling Jeugd. Loopt financieel via Dynamo
11. Evenementen (OHG Loop, Eesterfestival +Eettafels)	OHG Loop, Eesterfestival 4x dé Eettafel		€ 13.000,00 +sponsoring Deels eigen inkomsten en veel vrijwillige inzet. Kosten vergunningen e.d. zijn ruim 1/3 van het bedrag.
		TOTAAL	€ 135.200,00

Tot slot: de maatschappelijke waarde

De Buurtcoöperatie OHG voelt, we wezen daar in eerdere aanvragen ook al op, zich in hoge mate gewaardeerd door de verantwoordelijke bestuurders en ambtenaren van het Stadsdeel Oost. De contacten zijn intensief. Het is elke keer zoeken waar de Buurtcoöperatie past met al haar activiteiten en de waarde die we daarmee creëren. Bij elke nieuwe begrotingscyclus wordt deze relatie echter teruggebracht tot geld, waarbij de Buurtcoöperatie de vragende en de gemeente de gevende partij is. In de begrotingsoperaties zijn we dan gereduceerd tot een kostenpost.

Welbeschouwd is dat een onbevredigende manier van onderlinge omgang. Wij leven in de overtuiging dat een groeiende bewonersorganisatie met een toenemend aantal bewoners die zich op enigerlei wijze inzet voor de buurt en warm loopt voor een duurzame toekomst dat zij daarmee ook een maatschappelijke waarde realiseren. Het feit dat deze zich niet in klinkende munt laat omzetten is geen reden om te denken dat die inzet niet van waarde is.

Daarom hebben we in een eerdere begroting een fictieve maatschappelijke waardeberekening gemaakt. Daartoe hebben we voor elk onder auspiciën van de Buurtcoöperatie gerealiseerd uur dat iemand iets voor de buurt en zijn medebewoners € 16,- gerekend, het door de regering in 2019 gesuggereerde minimum uurtarief. In onze ogen is dit bedrag een reële maat om ons een concreet beeld te vormen van wat de maatschappelijke waarde is die de Buurtcoöperatie in het Oostelijk Havengebied tot stand brengt. Daarbij houden we (omdat 2020 zo'n vreemd jaar is) de cijfers aan van 2019 toen het aantal mensen dat bij de Buurtcoöperatie actief betrokken was vastgesteld op 105. De bepaling van de maatschappelijke waarde komt er dan als volgt worden berekend: $105 \text{ (mensen)} \times 45 \text{ (weken)} \times 4 \text{ (uur)} \times € 16,00 = € 302.400,-$ Als we dat bedrag afzetten tegen de door de overheid ter beschikking gestelde middelen dan mag je rustig spreken van een goed rendement, dat nog groter kan worden als de Buurtcoöperatie over lange termijn zekerheid geboden kan worden over de continuïteit van haar basisinfrastructuur. Wat ons betreft zou het heel goed zijn als in de verdere relatie tussen de overheid en bewonersinitiatieven deze vorm van waardencreatie ook meegerekend kan worden.

Ondertussen dienen wij voor 2021 een subsidieaanvraag in die voortkomt uit deze gedachtegang, waarin de overheid in financieel opzicht een verantwoordelijkheid neemt voor de basisinfrastructuur voor burgerparticipatie in een gebied, bij voorkeur voor een langere termijn, en daarnaast projectfinanciering ter beschikking stelt voor programma's en projecten die bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de lokale overheid en door buurtbewoners worden uitgevoerd. Die filosofie is in deze aanvraag en begroting uitgewerkt.

Buurtcoöperatie OHG
september 2020

Bijlage 1

Projecten Oost Begroot 2020

Inleiding

In april 2019 organiseerde de Buurtcoöperatie OHG - de Eester een succesvolle BuurtTop 2025 in Pakhuis de Zwijger. Zo'n 150 bewoners + actief bij de buurt betrokken professionals en ambtenaren stelden met elkaar een toekomstagenda op, die twee maanden later tijdens het Eesterfestival officieel aan stadsdeelvoorzitter Maarten Poorter werd aangeboden. In die toekomstagenda zijn richtinggevende ambities vastgelegd op basis waarvan bewoners van het Oostelijk Havengebied willen werken aan publieke waarden als duurzaamheid, leefbaarheid, zorgzaamheid en solidariteit.

Klik [hier](#) voor het officiële verslag van de BuurtTop 2025.

Sindsdien hebben bewoners niet stil gezeten. Verschillende thema's zoals die aan de gesprekstafels van de BuurtTop zijn besproken en waarvoor een groot aantal ideeën zijn geopperd zijn in werkgroepen en buurtinitiatieven ter hand genomen.

- Er heeft zich een Energiecommissie OHG gevormd die zich inzet voor een door bewoners gestuurde energietransitie van het Oostelijk Havengebied;
- Er is een maandelijks weggeefkraam/reparatietafel/naaicafé georganiseerd, waarmee een begin is gemaakt voor meer aandacht voor een circulaire deeleconomie;
- Er is een werkgroep aan de slag gegaan om nu eens goed na te gaan denken over de vergroening van het Oostelijk Havengebied en daarbij bewust verder wil kijken dan het zoveelste geveltuintje. Biodiversiteit, klimaat en verbinding tussen bewoners staan centraal.
- Een groep bewoners buigt zich over het Gouden EI; het gebruikmaken van openbare gebouwen voor woningen voor jong en oud en op het snijvlak van wonen en zorg (right to bid)
- De Eestermobiel wordt ontwikkeld; elektrisch vervoer, 1 op 1, in de buurt. Om de mobiliteit en zelfredzaamheid van m.n. oudere bewoners te stimuleren.
- In kader van Age Friendly City is een "bankjesplan" gemaakt.
- Er is een Historische Kring opgericht die zich bezig uit met de geschiedenis van de buurt en de verbeelding daarvan in de openbare ruimte.
- Pittige Mosterd is ontstaan. Een cultureel concept waarbij buurtbewoners en de Nieuwe KHL samenwerken. De komende maanden wordt dit verder ontwikkeld en gecombineerd met masterclasses voor jongeren.

In alle opzichten heeft de BuurtTop gewerkt als een katalysator van initiatieven in de buurt. De Toekomstagenda functioneert als een reeks stippen op de horizon die voor steeds meer bewoners reden zijn om zich met hun leefomgeving te bemoeien.

Maar het proces is nog lang niet af. Niet voor niks reikt de Toekomstagenda tot 2025. Er zijn nog heel veel stappen te zetten. De energietransitie van het OHG is een enorme opgave die zeker nog tien jaar de gemoederen bezig zal gaan houden; de vergroening is een thema waar kleine initiatieven gekoppeld moeten worden aan nieuwe ontwerp vragen; de onderlinge zorgzaamheid en solidariteit vraagt om nieuwe initiatieven om mensen op elkaar te betrekken. Het werken aan de toekomst van een gebied is een proces dat niet snel op houdt en steeds weer nieuwe uitdagingen opwerpt.

Het voelt daarom als een enorme steun in de rug dat de financiële middelen die voor 2020 voor het Oostelijk Havengebied ter beschikking waren in kader van Oost Begroot nu aangewend kunnen worden om de ambities en projecten die voort zijn gekomen uit de BuurtTop 2025 dichterbij de realiteit te brengen. De doelstellingen van Oost Begroot en de uitkomsten van de BuurtTop 2025 sluiten in dat opzicht naadloos op elkaar aan. In de BuurtTop hebben bewoners immers een toekomstagenda vastgelegd die een goede grondslag vormt om daar via de doelstellingen van Oost Begroot verder handen en voeten aan te geven.

In dit activiteitenplan benoemen we acht projecten die voortvloeien uit de ideeën van de BuurtTop en aansluiten bij de actiepunten van de Toekomstagenda 2025. We hanteren hierbij de indeling van de Toekomstagenda 2025.

Thema Duurzaamheid en Klimaat

1. Energiekrant Duurzaam OHG

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 1 en 2

Om concrete stappen te kunnen zetten als uitwerking van de duurzaamheidsambities uit de BuurtTop is in de zomer door actieve en deskundige buurtbewoners een Energiecommissie OHG geformeerd die zich de komende jaren gaat inzetten voor een door bewoners gestuurde energietransitie. Zij heeft haar ambities vastgelegd in een uitvoerig projectplan en actieprogramma. In september start de Energiecommissie met de verkenningsfase naar het draagvlak voor duurzame energie met name in die complexen die van het aardgas af moeten, begin 2021 wil zij daar een vervolg aan geven door een haalbaarheidsstudie naar het aanwenden van alternatieve energiebronnen met name met behulp van aquathermie. Over al deze voornemens wil de Energiecommissie dit najaar een energiekrant Duurzaam OHG uitbrengen en een publieksmanifestatie organiseren, waarin zij OHG-bewoners informeert over wat er allemaal mogelijk is en wat er moet gebeuren om dat waar te maken.

Begroting:

Kosten 4 pagina's krant (A2-formaat)	€ 1000,00
Vormgeving en beeldmateriaal	€ 500,00
Publieksmanifestatie Kompas-zaal / Pakhuis de Zwijger (online?)	€ 1500,00
Totaal	€ 3000,00

2. Masterplan Groen

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 3

De werkgroep de Vergroeners wil het groen en de verbinding tussen bewoners en eilanden in Oostelijk havengebied een impuls geven. Samen is een sleutelwoord. Wij werken samen met bewoners, het stadsdeel Oost en de Gemeente Amsterdam aan het realiseren van een groene woonomgeving. Daarnaast helpt een groene omgeving de biodiversiteit en het klimaat. Op klimatologisch gebied: wateroverlast wordt erdoor verminderd en de stad wordt minder heet, doordat het groen schaduw oplevert en minder warmte opneemt dan steen. Het verbeteren van de biodiversiteit draagt bij aan een gezonde leefomgeving voor dier en mens.

Onze missie is om bewoners, jong en oud, enthousiast te maken voor een groen lint - een groene loper - Oostelijke Handelskade, eilanden tot Flevopark : een "stadsvoedselbos", waaraan vogels, insecten, bijen en mensen zich letterlijk en figuurlijk kunnen laven.

Wij willen een spil zijn in het geheel van groene initiatieven in OHG, zodat deze elkaar versterken

1. Enerzijds willen wij bewoners die zelf al plannen of initiatieven hebben helpen deze sneller te realiseren. Dit door de bewoners de weg te wijzen binnen de gemeente en verder te helpen als zij dreigen vast te lopen in de ambtelijke molen of qua beplanting hulp nodig hebben;
2. Anderzijds willen wij op plekken die duidelijk te verstaan zijn proberen bewoners te interesseren voor vergroening van die plekken; inspirerende voorbeelden van wat je zelf kan doen
3. En wij willen op verstaande plekken waar niet direct een voor de hand liggende bewonersparticipatie is, met hulp van de gemeente een groene oase, een voedselbos creëren, waaraan mens en dier zich kunnen laven.

Begroting:

Startfolder, vergelijkbaar Groenplan Dapperbuurt (tektschrijver, vormgever drukkosten)	€ 2000,00
De buurt in, bijeenkomsten per “eiland” met o.a. een groendeskundige	€ 3000,00
Inhuur expertise stadsecoloog/landschapsarchitect/bioloog	€ 10000,00
Technische mensen ivm omzetten documenten mbt kabels en leidingen	€ 1000,00
Direct te besteden aan groeninitiatieven	€ 5000,00
Publicatie overzicht groenprojecten, inspirerende voorbeelden en praktische handreikingen waarmee bewoners aan de slag kunnen (tektschrijver, vormgever drukkosten)	€ 3000,00
Presentatie en aftrap vervolg met wethouder(bv plaatsen boom “voedselbos”)	<u>€ 1000,00</u>
Totaal	€ 25000,00

3. Vervolgstappen richting circulaire/kringlooeconomie

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 4

In 2019 is het initiatief genomen tot een weggeefmarkt, die één keer per maand wordt georganiseerd via een kraam op de hoek van de Van Eesterenlaan en de Borneolaan. Dit is een zeer succesvol initiatief, waarbij steeds meer bewoners een inbreng hebben, zowel in de vorm van aangeboden spullen als in het meenemen van artikelen. Net op het moment dat er plannen waren om de frequentie te intensiveren, maakte covid-19 een voorlopig einde aan de weggeefkraam. Deze tegenslag noopt de initiatiefnemers wel om na te denken over andere vormen van kringloop en deeleconomie. Bijvoorbeeld door als prominent onderdeel van de website van de BuurtBalie een buurtmarktplaats te organiseren, die helder is ingericht goed werkt en waarin vraag en aanbod elkaar vinden zonder dat er sprake is van commerciële doeleinden. Zo’n marktplaatsinfrastructuur kan de basis vormen voor andere vormen van een lokale digitaal aangestuurde deeleconomie, bijvoorbeeld als het gaat om het delen van auto’s, gereedschappen en zelfs know how. Wat het succes van de weggeefkraam en de vele commentaren en opmerkingen van bezoekers in ieder geval ook duidelijk heeft gemaakt is dat er in het OHG een enorme behoefte is aan een goed ingerichte en op de buurt gerichte kringloopwinkel. De vraag is alleen: waar en hoe? Daar wil de initiatiefgroep graag een antwoord op gaan zoeken.

Begroting:

Inrichting van digitale infrastructuur voor buurtmarktplaatsen:	€ 3000,00
Onderzoek en zo mogelijk organisatie van een OHG Kringloopwinkel	<u>€ 2000,00</u>
Totaal	€ 5000,00

Thema Openbare Ruimte en Identiteit

4. Watergeschiedenis OHG

Uitwerking discussiethema BuurtTop 2025.

In het najaar van 2019 is als vervolg op de BuurtTop 2025 de Historische Kring OHG opgericht in samenwerking met het BAC (Borneo Architectuur Centrum). Door de corona-beperkingen is deze in het voorjaar van 2020 stil gevallen, maar een werkgroep daarbinnen is doorgegaan met de planvorming. Dat is de werkgroep die zich met de openbare ruimte bezighoudt, waarin zij de geschiedenis van het gebied tot de verbeelding wil laten spreken. Dat moet een installatie worden die permanent is.

Het plan is om aan de hand van zes panelen de watergeschiedenis van het gebied te vertellen en te illustreren. Deze in de tijd gefaseerde verbeelding begint bij de woeste zee die over het gebied heerste (1), toen het ontstaan van rietlanden en moerassen (2), daarna ontfermt de economie en een haven zich over het water (3), vervolgens strijden nomaden en stedenbouwkundigen om het gebied (dempen versus wonen (4), vervolgens wordt het wonen aan het water (5) en tenslotte wordt het blauw groen en biedt het water duurzame energie (6).

De panelen worden geplaatst in de buurt van het winkelcentrum Brazilië en in samenwerking met de winkeliers van Brazilië en de beheers- en exploitatieorganisatie Collier.

Begroting:

Vormgeving en beeldmateriaal panelen	€ 3000,00
Productie van de panelen	<u>€ 7000,00</u>
Totaal	€ 10000,00

Thema Wonen en Samenleven

5. Woonwensen, buurtvoorzieningen en haalbaarheidsonderzoek Gouden Ei/stadsdeelkantoor
Uitwerking Toekomstagenda actiepunten 9

Tijdens de BuurtTop in april 2019 is het plan ontstaan voor een nieuwe bestemming voor het schoolgebouw het Gouden Ei aan de C. van Eesterenlaan of het voormalig stadsdeelkantoor Zeeburg aan de Cruquiusweg.

De verwachting is dat het aantal 65+'ers in het Oostelijk Havengebied de komende jaren snel toeneemt. Het is beleid, maar zeker ook de wens van veel ouderen, om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Het geclusterd wonen wordt als een goede richting gezien om het zo lang mogelijk zelfstandig wonen te realiseren. Tijdens de BuurtTop heeft een groep mensen zich uitgesproken om te werken aan een woonvorm waar mensen van verschillende leeftijden wonen, die betrokken zijn bij elkaar en omzien naar elkaar. In dit pand zou ook ruimte moeten zijn voor buurtvoorzieningen gericht op ontmoeten en zorg. Denk daarbij aan een professionele keuken, activiteitenruimte en een Care B&B. Ook zou de maatschappelijke ruimte een uitvalsbasis kunnen zijn voor zorgpartijen in de buurt.

Het woonconcept moet nog verder worden uitgewerkt, maar steekwoorden zijn autonomie, ontmoeting, zingeving, diversiteit (jong/oud, sociale en vrije sector huur), community met uitstraling naar de hele buurt. Onderzocht wordt of een Wooncoöperatie haalbaar is of dat de voorkeur uitgaat naar een Beheercoöperatie.

Om nog beter inzicht te krijgen in de woonwensen van de bewoners van het OHG willen we graag een enquête uitvoeren. We onderzoeken nu de mogelijkheden bij OIS of een extern bureau.

Doelen van het woonwensenonderzoek

- Inzicht krijgen in de behoeften van buurtbewoners met betrekking tot (sociale) voorzieningen in de buurt
- Nieuwe ideeën opdoen voor de invulling van t' Gouden Ei / stadsdeelkantoor
- Draagvlak en gevoel van eigenaarschap creëren bij buurtbewoners m.b.t. de plannen van 't Gouden Ei /stadsdeelkantoor

Uitgangspunten van onze aanpak

- Zo breed mogelijke groep proberen te bereiken (streven naar afspiegeling van de buurt in respons, zowel in termen van gender, culturele achtergrond en leeftijd)
- Onderzoek laten aansluiten bij de bestaande netwerken en activiteiten in de buurt en bij de wensen en talenten van buurtbewoners

Daarnaast willen we ook een haalbaarheidsonderzoek tav de gebouwen Gouden Ei en voormalig stadsdeelkantoor. Is omvorming naar huisvesting technisch mogelijk, aantal woningen, welke ruimte kan het bieden aan gemeenschappelijke voorzieningen, indicatie van de kosten.

We beschikken dan in 2021 over twee onderzoeksresultaten , die nodig zijn om verdere uitvoering te kunnen geven aan het plan.

Begroting:

Onderzoek woonwensen OIS	€ 5000,00
Haalbaarheidsonderzoek Goud Ei en stadsdeelkantoor	€ <u>15000,00</u>
Totaal	€ 20000,00

Thema ouder worden en vitaal blijven

6. Eestermobiel

Uitwerking Toekomstagenda actiepunt 6

De buurt Oostelijk havengebied vergrijst. De BuurtBel voorziet duidelijk in een behoefte. Af en toe vraagt iemand een ritje aan. De BuurtBel heeft de beschikking over een grote groep bewoners die wel wat willen doen voor een anders. Veel mensen hebben geen eigen auto. En het OV is niet overal goed toegankelijk.

Geïnspireerd door andere initiatieven (o.a. Hen en Weer in de Pijp) en door de energie en denkkraft die OHG 2025 vrij maakte, willen we in de buurt een auto laten rondrijden die bewoners kan vervoeren op korte afstanden. Het idee is in 2019 ontstaan en de Buurtcoöperatie lijkt de geschikte organisatie om zoiets op te zetten.

Het idee is om een elektrisch autootje aan te schaffen waarmee OHG-bewoners op hele korte afstanden vervoerd kunnen worden binnen OHG en net daarbuiten, zoals OLVG. Bedoeld voor bewoners van het Oostelijk Havengebied , maar ook bijvoorbeeld bewoners van de Flevopoort/Flevohuis. Door vrijwillige chauffeurs, buurtbewoners. Ook zouden bewoners het autootje kunnen lenen/huren tegen een redelijk bedrag.

Binnen de BuurtBel is geen ruimte om dit project goed op te zetten. Daarom hebben we Marijke Krabbenbos gevraagd of ze dit project wil realiseren samen met een groepje bewoners. Op zo'n manier dat het overgedragen kan worden aan de BuurtBel mbt de structurele coördinatie.

- Fase 1: onderzoek auto (welke, koop of lease)
 Fase 2: opstart communicatie/PR (folder e.d.)
 Fase 3: voorbereiding exploitatie, mensen en processen (o.a. sponsoring zoeken)
 Fase 4: feestelijke opening en start exploitatie

Begroting:

Aanschaf Biro/Canta	€ 6000,00
Verzekeringskosten	€ 1000,00
Folder-PR (tekst, vormgeving, drukkosten)	€ 1500,00
Projectleider	<u>€ 6500,00</u>
Totaal	€ 15000,00

7. Bankjesplan

Uitwerking Toekomstagenda actiepunten 6

In onze buurt vind je veel hoge stoepen, rommelig liggende stenen, bankjes en trappen zonder leuning. Voor jonge mensen is dat geen probleem maar voor ouderen is een kleine wandeling soms een onneembare hindernisbaan

Doestelling uit het OHG 2025 plan is:

We zijn een age-friendly wijk met toegankelijke looproutes met voldoende bankjes om uit te rusten en elkaar te ontmoeten.

Situatie

Wij hebben met een groepje bewoners geconstateerd:

- dat er op de belangrijke looproutes veel bankjes zijn, maar er zijn plekken waar we echt een bankje missen;
- dat de onderhoudstoestand van de bankjes wisselend is, ze zijn vaak vies;
- de bankjes niet age-friendly zijn. Ouderen kunnen moeilijk opstaan, omdat er geen leuning zijn en het lage bankjes zijn.

Uitgangspunten voor het plan

- Bankjes zijn nodig om af en toe uit te rusten;
- Bankjes zijn geschikte ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.

Aanpak

- Schouwgroep samenstellen om knelpunten te inventariseren;
- Social media oproep om knelpunten te melden
- Samen met bewoners, gemeente bankjes langs belangrijke looproutes schouwen;
- Inventariseren waar er bankjes ontbreken;
- Bankjes verhogen en leuning aanbrengen (age-friendly maken)
- Samen met gemeente onderhoudsplan opstellen
- Zoveel mogelijk bankjes plaatsen op plekken waar vraag is.

Begroting:

Nieuwe bankjes s	€ 7000,00
ophogen en aanbrengen leuning	€ 5500,00
communicatie	<u>€ 500,00</u>
Totaal	€ (1)3000,00

(waarvan 10000,00 via gebiedsplan)

Consumptie, Cultuur en Vrije Tijd

8. Pittige Mosterd

Uitwerking discussiethema BuurtTop 2025

Pittige Mosterd is de avond waarop je het geheime recept ofwel de inspiratie van een bekende buurtgenoot ontdekt, EN tevens mag uitproberen!

Het idee voor Pittige Mosterd ontstond tijdens de Buurttop 2019 in Pakhuis de Zwijger. Na een brainstorm, zijn zes buurtbewoners bij elkaar gaan zitten en hebben Pittige Mosterd in een ruwe schets verzonnen. Na een aantal meetings bij de Nieuwe KHL later dat jaar, werd er besloten om het concept te gaan uitproberen. Bedacht werd om 1 x in de maand, in de derde week, de show Pittige Mosterd te houden, als **culturele** salon en buurtverbinder.

Buurtbewoners hebben op de BuurtTop in 2019 aangegeven dat het gebied leefbaarder, gezelliger, groener en socialer zou kunnen worden. Het doel van de Pittige Mosterd avonden is dan ook: de buurt een handje helpen om bewoners met elkaar in contact te brengen, cultuur bieden en bekende buurtbewoners te laten stralen op het podium. In dit gebied is geen theater of filmhuis, dus Pittige Mosterd biedt ook aan kunstenaars en creatievelingen uit de buurt een platform om hun creatieve werk te laten horen, zien en ervaren. Gebleken is dat kunstenaars dit zeer waarderen. Alle hoofdgasten gaven aan dat ze een hele fijne avond gehad hadden en blij waren met de warme, en intieme sfeer. Geen stekelig journalistiek interview maar juist heel open, en belangstellend gesprek over zijn of haar aanpak

Een avond van 1,5 tot 2 uur diepte- interview en inspirationale 'experience' waarbij we een kijkje nemen in het werk, dromen en ambities van een bekende buurtbewoner. Een avond waarop toeschouwers de kans krijgen om zich te verbinden met de werkwijze van die persoon en vragen kunnen stellen. Tevens een avond om mensen uit de buurt te leren kennen en nieuwe verbinding te maken.

We hebben een paar proefsessies gedaan met o.a. Def P als eerste hoofdgast. De reacties waren zeer positief. Mensen gaven aan dat ze het fijn vonden om een buurtbewoner in een ander licht te zien, en waardeerden de praktische opzet. De gezellige, persoonlijke sfeer maakte het gemakkelijk om contacten te leggen, een drankje te drinken en connecties te maken na afloop. Ook de hoofdgast is door de opzet gemakkelijk benaderbaar. Hij of zij dronk ook een drankje mee, en ging met allerlei mensen in gesprek. Dit vonden mensen erg leuk, de buurtbewoner bleek ook echt een betrokken buurtbewoner.

Op basis van de positieve reacties willen we het concept Pittige Mosterd verder ontwikkelen. Naast bovenstaande insteek willen wij ook bevorderen dat er projecten ontstaan die de buurt helpen groeien. Denk aan het samenwerken met een kunstenaar of het helpen vormgeven van een project waar de buurt van kan profiteren. Zo is het idee van de Jongerenvariant ontstaan. Wij denken dat dit voor jongeren een hele goede manier zou kunnen zijn om kennis te maken met het vakgebied van de hoofdgast: zoals architectuur, performende arts, beeldende kunst. Voorafgaand aan de Pittige Mosterd willen we een masterclass organiseren die gegeven wordt door de hoofdgast van de avond.

Het lange termijn doel is dat binnen KHL een creatieve hub ontstaat waar mensen in co-creatie bij activiteiten betrokken kunnen worden, samen en ten behoeve van ontwikkeling in het Oostelijk Havengebied.

De komende periode willen we 5 avonden en 5 masterclasses organiseren. Met inspirerende buurtbewoners, die actief zijn in de culturele/creatieve sector, als hoofdgast. Een groepje buurtbewoners i.s.m. de Nieuwe KHL en de Eester geven vorm aan deze avonden en masterclasses, inclusief PR. Op de avonden is er een zaal nodig, techniek, hosting en muziek en iemand die de avond presenteert en de hoofdgast interviewt. De hoofdgast verzorgt tevens een masterclass. Er wordt een bijdrage gevraagd van de gasten volgens het “pay as you like” principe.

De kosten voor 5x Pittige Mosterd i.c.m. 5x een masterclass zijn om en nabij € 25.000,00. De productie en uitvoering wordt echter grotendeels vrijwillig uitgevoerd. Met aftrek van deze vrijwillige inzet resteert een bedrag van € 10.000,00. Hiervan verwachten € 1.000,00 binnen te halen via “pay as you like” .

Begroting:

Productie	€ 2000,00
PR	€ 1000,00
Zaal en technicus (10 dagdelen)	€ 3000,00
Hosting en presentatie	€ 1750,00
Muzikant	€ 750,00
Attentie hoofdgast	<u>€ 500,00</u>
Totaal	€ 9000,00